

Draga deco,

21.4.2020.

Ova nedelja je bila planirana za odlazak na rekreativnu nastavu. Pošto su se okolnosti promenile, putovaćemo na drugačiji način.

Površno pogledaj **UPUTSTVO**, a kad ti bude trebalo za rad, biće ti od velike koristi.

UPUTSTVO : Da bi ti ostalo u lepom sećanju, a istovremeno i kao podsetnik na ovo virtuelno putovanje, napravi elektronsku knjigu od rešenja zadataka.

Svakog dana radi po pet zadataka i završićeš ovo neobično putovanje, ali i učenje, tačno na vreme – kad je planiran povratak sa rekreativne nastave.

1)Zadatke piši i postavljaš slike u programu za crtanje Paint. **Svakoj stranici daj naslov, lepše će izgledati.** Kad želiš da sačuvaš stranu, obavezno najpre piši broj 1. itd. da bi ti se strane složile po željenom redosledu. Ne zaboravi da najpre napraviš naslovnu stranu kako želiš da izgleda tvoja knjiga i nju obeleži brojem 1, sledeću 2 itd.

Ako ti je lakše, napravi PowerPoint prezentaciju.

2) Sve strane konvertuj u PDF format. Desnim klikom na document, biraš opciju Convert to PDF in Foxit Reader. Odaberi gde želiš da sačuvaš te strane.

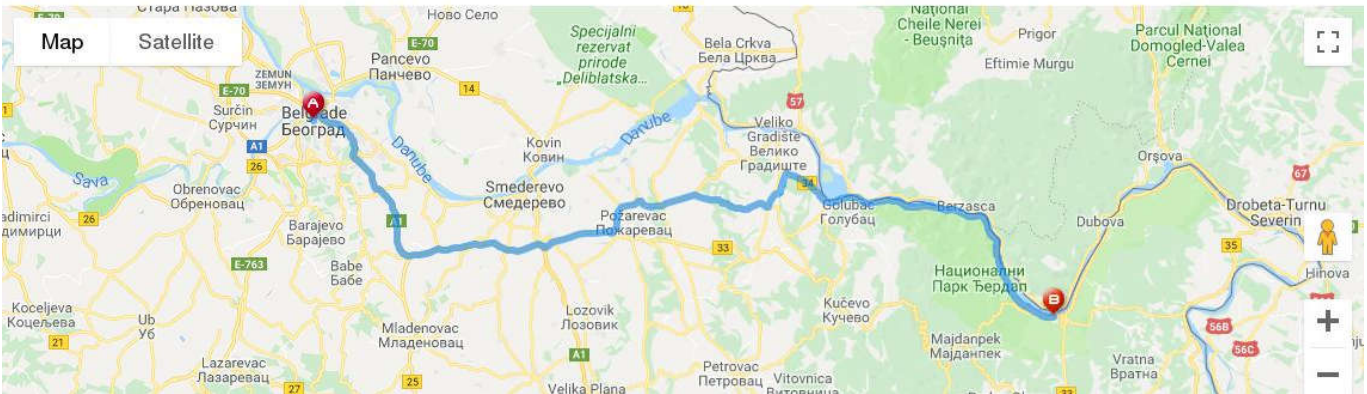
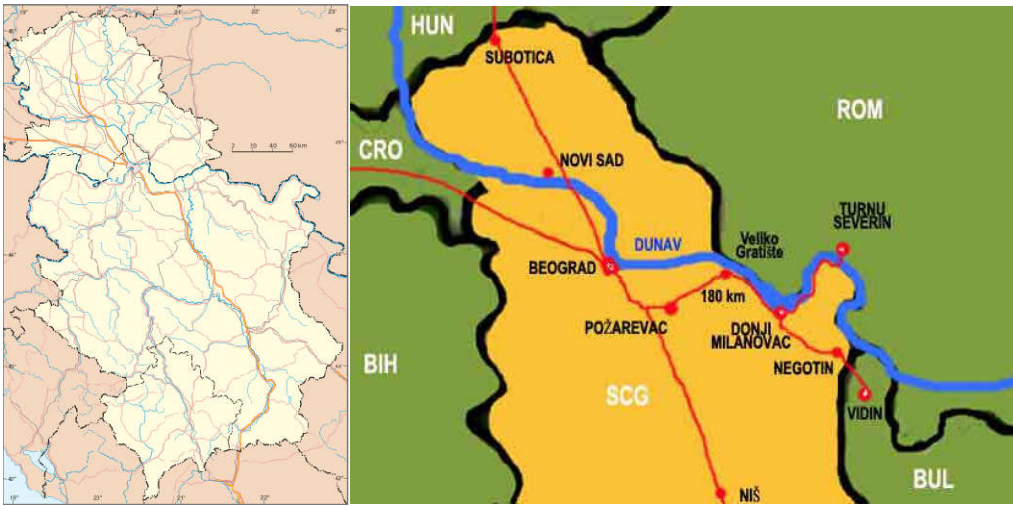
3)Tako dobijene strane spoj u jedan document na google preko **merge pdf** . Kad otvoriš tu stranicu, klikni na Select PDF files, pronađi strane koje želiš da spojiš, sve ih odjednom obeleži i dalje prema uputstvu. Tako dobijen document preuzmi.

4)Ukucaj **flipbookpdf.net** i klikom na Choose File odaberi preuzet document. Klikni na Convert Now! Tražiće tvoju email adresu, ukucaj je, klik na send i dobićeš na svoju email adresu link na kome možeš uvek da vidiš svoju knjigu ili da je поделиš sa drugima ukoliko im daš svoju vezu za gledanje knjige (link).

Da krenemo na naše neobično putovanje:

Najpre da vidimo na karti gde se nalazimo i gde smo trebali da stignemo.

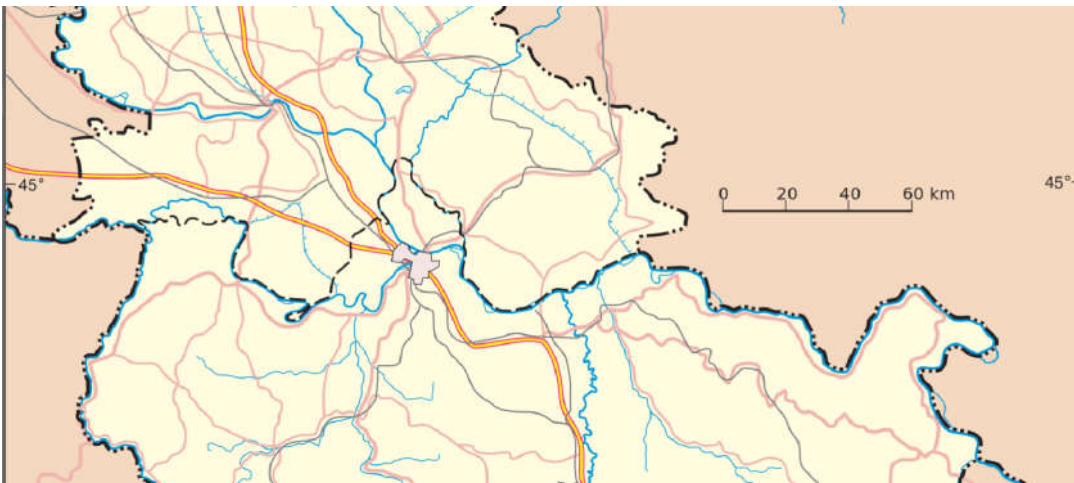

Beograd-Donji Milanovac

Zadatak 1: Istraži na geografskoj karti i napiši pravilan redosled naselja koja se nalaze na desnoj obali Dunava od Beograda do Kladova: Srebrno jezero, Donji Milanovac, Smederevo, Tekija, Golubac, Kladovo, Veliko Gradište. Kopiraj sliku ispod. Radi u programu za crtanje. Uvećaj je.

Na karti ucrtaj put i nazive naselja. Tu piši i odgovore vezane za zadatak.

U Smederevu se nalaze zidine starog grada - tvrđave koji je podigao despot Đurađ Branković i njegova žena Jerina. Jerina je bila nepopularna u narodnom predanju i nazvana je *Prokleta Jerina*, najviše zbog izgradnje grada Smedereva, tadašnje nove srpske prestonice. Po narodnom predanju njena vladavina je bila surova. Evo zbog čega je grad podignut:

Druga srednjevekovna srpska prestonica na obali Dunava bilo je Smederevo. Kada, posle smrti Stefana Lazarevića, despot Đurađ Branković nije mogao ostati u Beogradu koji su preuzeli Mađari, on je sagradio novu prestonicu u Smederevu. Mesto je izabrao što dalje od Turaka, a sa osloncem na Dunav i granicu Ugarske. Tu je ravnica te je sagrađen „vodeni grad“, opkoljen Dunavom i Jezavom, a sa treće strane prokopan je širok rov sa vodom. Grad ima oblik nepravilnog trougla i sastoji se iz dva dela - Velikog grada i Malog grada. Prvo je podignut Mali grad koji je završen za dve godine od 1428. do 1430. gde je smeštena despotova rezidencija, zgrada za porodicu, pratnju i stražu, kao i biblioteka. Po završetku izgradnje Malog grada, izgrađen je i Veliki grad smederevske tvrđave oko 1439.godine. Tada je dozidano još 19 kula sa bedemima. U Velikom gradu smederevske tvrđave nalazili su se vojni logori i živelo je lokalno stanovništvo.

Smederevski grad definitivno pada u turske ruke 1459.godine, a time i srpska srednjevekovna država.

Pogledaj **Smederevska tvrđava iz vazduha** <https://youtu.be/--FtuClSb6E>
(da bi pogledao film, dovoljno je da skroz levo u dnu tastature držiš Ctrl, levim klikom na adresu i odmah možeš da pogledaš film)

Zadatak 2: Nacrtaj kako zamišljaš srpsku prestonicu tokom XV veka.

2. *Nakon skoro dva sata vožnje, odmorili bi se par km od Velikog Gradišta - kod Srebrnog jezera. Naučili bi kako je nastalo ovo jezero, šta je bilo pre nego što je postalo jezero i koje bismo ribe mogli da upecamo.*

Srebrno jezero <https://youtu.be/JqBeXu3I22s>

Zadatak 3: Pronađi fotografiju Srebrnog jezera i postavi je u svoj zadatak.
Napiši u nekoliko rečenica šta si saznao o ovom jezeru.

*Dalje bi putovali najmanje pola sata i stigli bismo do naselja Golubac.
Produžili bi još 4 km do **Golubačke tvrđave**.*

<https://youtu.be/10uR5vm8LIY>

Zadatak 4: Šta si saznao o Golubačkoj tvrđavi?

Napiši nekoliko rečenica, dodaj fotografiju ili svoj likovni rad.

Putujući desnom obalom Dunava do našeg odredišta, posmatrali bi prirodne lepote:

Nacionalni park Đerdap <https://youtu.be/ejsR8rMlkso>

Čudesna priroda Donjeg podunavlja https://youtu.be/eGSO9rIR_oc

Zadatak 5: Napiši svoje utiske o nacionalnom parku Đerdap na osnovu filmova koje si pogledao. Nacrtaj ili pronađi fotografije koje ti se dopadaju i dodaj ih uz zadatak 5.

Tokom cele nedelje, više puta bi šetali uz Dunav i igrali se na sportskim terenima.

3.

Donji Milanovac je naselje na desnoj obali Dunava, u središnjem delu Đerdapa. Moderno je uređeno naselje sa prostranim gradskim parkom i šetalištem duž obale Dunava. U samom centru naselja nalazi se pristanište i granični prelaz za međunarodni rečni putnički saobraćaj.

U Donjem Milanovcu nalazi se hotel „Lepenski Vir”, sportski tereni, gradska plaža, objekti za privatn smeštaj turista...

Hotel Lepenski Vir nalazi se na uzvišici iznad Donjeg Milanovca (161m nadmorske visine). Može da smesti više stotina gostiju. Ima prostran hol, ogromnu trpezariju sa terasom, tv salu za večernje zabave i bazen. Oko njega se nalaze prostrane livade sa natkrivenim stolovima i klupama za odmor i učenje u prirodi. Najupečatljiviji je veliki broj terena za različite sportove.

Lepenski Vir - hotel i muzej <https://youtu.be/JOGjavloAKM>

Ako želiš da pogledaš malo više

Hotel Lepenski Vir - Donji Milanovac <https://youtu.be/-iR-jB5A4ZM>

*Učiteljica bi vam pričala i o **Kapetan Mišinom bregu**, divnoj visoravni za igru u blizini Donjeg Milanovca i predivan pogled na Dunav.* <https://youtu.be/R4vvL83PB30>

Zadatak 6: Nacrtaj sebe u zamišljenom prostoru na rekreativnoj nastavi. Napiši nekoliko rečenica kako bi najradije provodio vreme.

Nije bila planirana vožnja brodom po Dunavu. Ako jednom odete, iznenadiće vas veoma lep pogled sa reke:

Upoznajte Đerdap <https://youtu.be/DG9gL7Lsbkg>

Ako putujete od Kladova brodom nizvodno 2km ugledaćete Trajanovu tablu:

Trajanova tabla https://youtu.be/-hfygILD_sg

Ako želite da pogledate

Trajanov most – 3D animacija <https://youtu.be/GFRiCJAO-Y>

Videćete i šta je iskesano na krečnjačkoj litici pre dvadeset pet godina:

Na rumunskoj strani Dunava ugledaćete isklesanu glavu poslednjeg dačanskog kralja Decebala. Decebal je poslednji kralj Dačana koji je vladao u razdoblju od 87. do 106. godine. Posle gotovo jednog veka nesloge, ujedinio je dačanska plemena i dugo je uspešno odolevao rimskoj ekspanziji. Godine 85. i 86. Decebal je prelazio Dunav i pljačkao njegovu desnu obalu. Do pojave imperatora Trajana, Rimljani su plaćali danak Dačanima. Ali, i pored sve upornosti, nije se mogao odupreti nadmoćnoj vojsci cara Trajana, koja je u dva navrata prodrla u zemlju Dačana. Posle pada dačanske prestonice Sarmigetusa 105. godine, Decebal je nastavio otpor na severu zemlje. Nakon što je bio opkoljen, izvršio je samoubistvo. Time je nestala i samostalnost Dačana, a njihova zemlja postala je rimska provincija Dakija.

Decebalovo pravo ime je bilo Diurpanej, ali je nakon pobeda u ratovima tokom 84—85. godine protiv Rimljana, nazvan Decebal što verovatno znači „snaga Dačana“.

A kako izgleda **Decebal** sa Dunava možeš da pogledaš

https://youtu.be/qeZuPwo_4OI

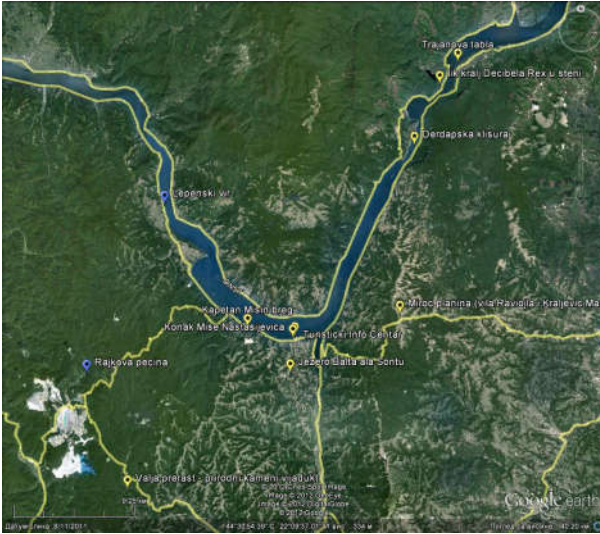
Zadatak 7: a) Šta si saznao o Trajanovoj tabli?

b) Pronađi fotografiju Decibala i postavi je u svoj zadatak.

4.

Zadatak 8: Pogledaj na google mapi kako izgleda Dunav od Beograda do Tekije.

O hidrocentralama “Đerdap 1” i “Đerdap 2” pogledaj :

Hidrocentrala „Đerdap 1“ <https://youtu.be/rGCNnfpGTro>

Ako želiš da saznaš više **Mira Adanja-Polak 70 metara ispod nivoa Dunava – u hidrocentrali Đerdap** <https://youtu.be/V7Apw21mVwA>

Zadatak 9: Zbog čega su izgrađene hidrocentrale?Šta misliš o samoj izgradnji HE?

*U ovom delu naše zemlje zanimljiva je **Rajkova pećina**. Kad pogledaš ova dva videa saznaćeš kolika je temperatura u pećini, ko je bio Rajko, zatim ko je otkrio pećinu, kako izgleda, zašto je nazivaju Bela kraljica srpskih pećina i koje životinje žive u njoj*

<https://youtu.be/E3hW4rOk1pM> i <https://youtu.be/3kv1bQIK21k>

Ako želiš više da saznaš o pećini <https://youtu.be/QWtdKX1LIW4>

Zadatak 10: Napiši šta si saznao o Rajkovoju pećini? U čemu je sličnost sa Stopića pećinom (na Zlatiboru) ili Risovača pećinom (kod Orašca)?

Naučili bismo malo više o *planini Miroč* i nekadašnjem naselju uz Dunav:

Miroč je planina u istočnoj Srbiji koja se prostire između Donjeg Milanovca i Tekije u Negotinskoj krajini. Najviši vrh ove planine je Veliki Štrbac, čija nadmorska visina iznosi 768 m.

Miroč je najistureniji deo isto Istočne Srbije i najzapadniji deo Đerdapskog planinskog masiva. Miroč je oduvek imao važnu stratešku ulogu zbog svog geografskog položaja. U rimsko doba Miroč je predstavljao transportnu vezu sa istokom. Tuda je prolazio rimski put. U rimsko doba Miroč je bio lečilište i vazдушna banja, u koju su ratnici dolazili na oporavak. Još tada bila je poznata lekovitost miročkih trava.

Miroč i njegove lekovite trave se spominju i u doba turske vladavine u epskoj narodnoj pesmi „Marko Kraljević i vila“:

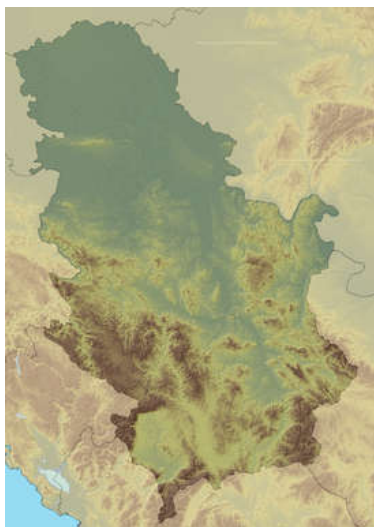
„Bogom brate, Kraljeviću Marko,
Višnjim Bogom i svetim Jovanom!
Daj me puštaj u planinu živu,
Da naberem po Miroču bilja,
Da zagasim rane na junaku.“ ”

Na planini se nalazi Markov kamen, mesto gde je nekad bio veliki kamen, sa utisnutim konjskim kopitom. Veruje se da se radi o kopitu Markovog konja Šarca. Taj kamen je razbijen, ali se mesto i dalje tako zove.

U centru sela Miroč nalazi se bunar za koji se veruje da je bio bunar Kraljevića Marka, koji se pominje u legendama i narodnim pesmama. Zanimljivo je da ovaj bunar ni u najsušnijim godinama nije nikad presušio.

O miročkim krajevima su pisali mnogi putopisci a među njima Vuk Karadžić I Jovan Cvijić. Jovan Cvijić u opisu Miroča, 1887. godine zapisuje:

Planinska oblast između Porečke reke i Negotinske Krajine je pokrivena neprohodnim šumama i slabo je naseljena. Šume su bile tako guste da zbog njih osim vijugavog puta ništa se nije videlo, izgled pravih prašuma u kojima osim velikog drveća: bukve, hrasta, jasena, lipe, bilžbunja od ljljana ili jorgovana, drena, pavetine i to ih čini neprohodnim.

Zadatak 11: Obeleži na karti gde se nalazi Rajkova pećina, planina Miroč I hidrocentrale.

Zbog izgradnje hidrocentrala mnoga mesta su potopljena jer se podigao nivo vode u rečnom koritu. Ako pažljivo pročitate o istoriji potopljenog ostrva na Dunavu, saznaćete gde se nalazilo, a saznaćete i koje su beogradske dahije tu ubijene za vreme Prvog srpskog ustanka.

5.

Ada Kale (tur. ada; ostrvo + kale; grad) je nekadašnje ostrvo i naselje na Dunavu u blizini Tekije, između gornje klisure Kazana i nizvodne Sipske klisure, kod ušća reke Černe na granici prema Rumuniji. Bilo je dugo 1750 m. a široko 500 m.

Ada Kale su još Rimljani utvrdili i na temeljima tih utvrđenja građena su druga, tako je ono uvek služilo u vojne svrhe, jer je onaj ko je bio njegov gospodar, gospodario je plovidbom kroz Đerdap.

Ada Kale je često menjalo gospodare. Bilo je srpsko, tursko, austrougarsko i na kraju rumunsko. Turci su ga naselili posle Austrijske okupacije 1718-1739, pa do njegovog potapanja tu je bilo tursko naselje.

Na ovom ostrvu je 25. jula 1804. za vreme Prvog srpskog ustanka, srpska potera predvođena Milenkom Stojkovićem, uhvatila je i pogubila četvoricu beogradskih dahija Aganliju, Kučuk Aliju, Mula Jusufa i Fočić Mehmed-agu.

Tek 1878. po Berlinskom ugovoru Turska napušta Ada Kale. Posle Balkanskih ratova od 1913. je u posedu je Austrougarske, a posle Prvog svetskog rata pripalo je Rumuniji.

Ostrvo je bilo poznato po vinovoj lozi zvanj adakalka.

Potopljeno je 1971. godine izgradnjom hidroelektrane Đerdap.

Zadatak 12: Pronađi fotografiju ostrva pre potapanja i stavi je u svoj zadatak.

*A sad da se vratimo do Donjeg Milanovca. U njegovoj neposrednoj blizini nalazi se arheološko nalazište **Lepenski Vir**.*

Planirali smo da ga posetimo pri povratku za Beograd.

<https://youtu.be/9ucp63YKANg>

Šta ti je najzanimljivije što si video? Da li si možda malo više istraživao o tom nalazištu? Da li ima neke povezanosti ili sličnosti sa Vinčom, načinom života ili predmetima koje smo videli u muzeju?

Zadatak 13: Pronađi fotografiju ili nacrtaj, napiši par rečenica šta te je posebno iznenadilo vezano za arheološko nalazište Lepenski vir.

Ovim bi se završilo naše zamišljeno putovanje.

Verujem da ćeš jednom posetiti ova zanimljiva mesta...tada se seti šta si naučio tokom vanredne situacije na kraju četvrtog razreda.

Tvoja učiteljica Ana

